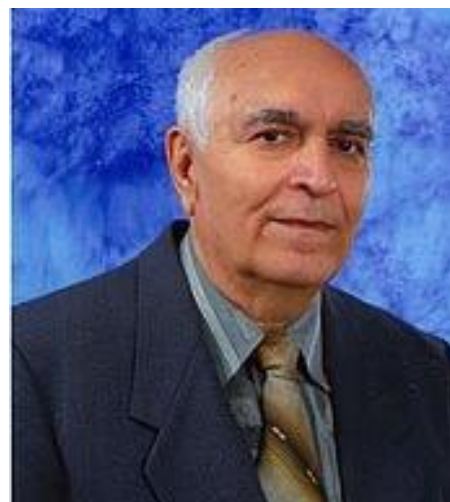
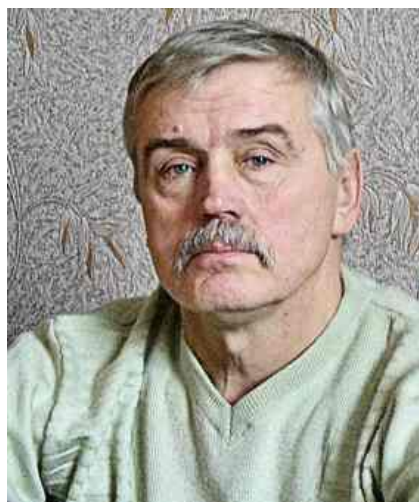

Календар знаменних і пам'ятних дат краю на 2021 рік

Кропивницький

2020

УДК 94(059)

К 17

Укладач: Г. Рубленко

Верстка: О. Лукіних

Відповідальна за випуск: О. Ліпей

Календар знаменних і пам'ятних дат Кіровоградщини на 2021 рік / Департамент культури та культурної спадщини, Кіровоградська обласна бібліотека для дітей ім. Т.Г. Шевченка; [уклад. Г. Рубленко; відп. за вип. О. Ліпей]. – Кропивницький: [б/в], 2020. – 16 с.

«Календар знаменних і пам'ятних дат Кіровоградщини на 2021 рік» містить перелік ювілейних дат, актуальних для культурного життя краю; знайомить з відомими особистостями в формі скорочених фактографічних довідок

Січень

1 – 80 років від дня народження (*с. Хмельове Маловисківського району*) **Фелікса Михайловича Полонського**, заслуженого художника України (2016). Лауреат обласної премії в галузі образотворчого мистецтва ім. О. О. Осмьоркіна (2007). Твори зберігаються в Кіровоградському обласному художньому музеї, приватних збірках багатьох країн.

6 – 85 років від дня народження (*с. Руське Поле Тячівського району Закарпатської області*) **Василя Петровича Марка (1936-2015)**, літературознавця, критика, автора книг: «Художній світ Михайла Стельмаха» (1982), «У вимірах стилю» (1984), «Основи творчих шукань» (1987) та ін. Лауреат обласної літературної премії ім. Є. Ф. Маланюка (2007) за книгу «Стежки до таїни. слова Літературознавчі й методичні студії».

8 – 78 річниця визволення м. Кропивницького від німецького окупаційного режиму.

11 – 80 років від дня народження (*с. Аджамка Кіровоградського району*) **Шаповалова Анатолія Гавриловича**, художника. У 1966 закінчив Одеське художнє училище, у 1976 – Київський художній інститут (майстерня В. Пузирькова та А. Пламеницького). Працював у Кіровоградських художньо-виробничих майстернях Художнього фонду України. Учасник обласних, республіканських, зарубіжних виставок та аукціонів. Роботи знаходяться у приватних колекціях України, Росії, США, Англії. Лауреат обласної премії в галузі образотворчого мистецтва ім. О. О. Осмьоркіна (2014).

11 – 75 років від дня народження (*с. Ємилівка Голованівського району*) **Павловського Станіслава Степановича (1946 – 2009)**, письменника. Закінчив філологічний факультет Київського університету (1974). Працював завідуючим редакцією сучасної прози та першої книги прози видавництва «Молодь». Автор збірки прози «Чиста вода з Бугу» (1984), збірки сатири і гумору «Бути цього не може» (1987), сатиричного роману «Бронтозаври не винні» (1990) та ін.

13 – 115 років від дня народження **Козерацького Василя Федосійовича (1906 – 1982)** народного артиста УРСР, співака, педагога. Записав на

грамплатівки низку творів українських композиторів. Як драматичний тенор виконав партії: Андрій, Вакула («Тарас Бульба», «Різдвяна ніч» М. Лисенка), Богун («Богдан Хмельницький» К. Данькевича), Василь («Милана» Г. Майбороди), Герман («Пікова дама» П. Чайковського), П'єр Безухов («Війна і мир» С. Прокоф'єва) та ін. *Народився в с. Грузькому Голованівського району.*

16 – 65 років від дня народження (*с. Крутеньке Голованівського району*) **Піддубного Сергія Васильовича**, журналіста, видавця. Двічі лауреат обласної краєзнавчої премії ім. В. М. Ястребова (1996, 2009). Лауреат обласної літературної премії ім. Є. Маланюка 2011 р. за науковий переклад та ритмічний переказ Велесової Книги. Автор науково-популярних книг: «Філософія українського слова», «Таємниці української давнини», «Код України-Руси», «Весь рід наш крутенський», «Велесова Книга: Веди України-Русі» (2013 р. і 2017 р.), «На землі Аполлона, Артеміди та Посейдона», художньої прози «На майдані».

20 – 130 років від дня народження **Саулевича Ельмана Михайла** (справжнє прізвище **Михайло Саулович**) (1891-1967), всесвітньо відомого скрипаля, диригента, композитора. *Народився в м. Єлисаветграді.*

24 – 100 років від дня народження **Куроп'ятникова Григорія Олександровича** (1921 – 1982), учасника Другої світової війни, Героя Радянського Союзу (1943). 23. 03.1943 у бою втратив ліву руку, але не залишив бойового посту, врятувавши корабель. *Народився в м. Кіровограді.*

27 – 130 років від дня народження **Еренбурга Іллі Григоровича** (1891 - 1967), російського письменника. У Єлисаветграді перебував під час громадянської війни у 1918. Події одного із розділів роману «Необычайные похождения Хулио Хуренито и его учеников» (1922) відбуваються в м. Єлисаветграді.

27 – 130 років від дня народження (*с. Піски Чернігівської області*) **Тичини Павла Григоровича** (1891-1967), поета, державного і громадського діяча. Академік АН УРСР (з 1929), лауреат Державної премії СРСР (1941) та премії ім. Т. Г. Шевченка (1962). Серед кращих творів: збірка поезій «Сонячні

кларнети» (1918), поема «Похорон друга» (1942). Для дітей Павло Тичина видав книжки «Івасик-Телесик» (1929), «Ку-ку» (1934), «Лідка» (1940), «Слава Батьківщині» (1951), «Музичний ранок в консерваторії» (1955) та інші. *Про своє перебування на Єлисаветградщині у 1920 розповів у книзі «Подорож з капелою Стеценка» (1982) та «Щоденникових записках» (1983).*

28 – 120 років від дня народження **Крикуна Павла Михайловича** (псевдонім Дума) (1901 – 1998) – оперного співака, Заслуженого артиста УРСР (1951), соліста Одеської опери, першого виконавця ролі Богдана Хмельницького в опері К. Данькевича «Богдан Хмельницький». **Народився в с. Комишувате Новоукраїнського району Кіровоградської області.**

Лютий

1 – 110 років від дня народження **Ловецького Павла Федосійовича** (справжнє прізвище **Левицький**) (1911-1975), письменника-природолюбця. Автор книг: «Билиці з дивосвіту: Записки мисливця- натураліста» (1964, 1971, 1981), «Гомін Зеленого Клину: Повесть» (1968), «Гори кличуть у гості» (1972), «Друг Куш» (1974), «Крізь марево степів: Записки природолюбця» (1975), та ін. Народився в с. Куцеволівка Світловодського р-ну, Кіровоградської обл.

10 – 90 років від дня народження **Поплавського Георгія Георгійовича** (1931-2017), графіка і живописця. З 1932 року жив у Білорусії. Роботи в книжковій графіці: оформлення творів Я. Купали, Я. Коласа, А. Кулешова, В. Бикова, А. Адамовича, а також шкільних підручників. Диплом «Найкрасивіша книга світу» на конкурсі в Лейпцигу в 1968 за оформлення книги «Нова земля» Я. Коласа. Станкові листи «Індійський щоденник» і оформлення книги давньоіндійських притч «Цирокурал» відзначені в 1975 індійським урядом премією імені Дж. Неру. Народився в с. Рівному Новоукраїнського р-ну.

17 – 175 років від дня народження **Докучаєва Василя Васильовича** (1846 – 1903) – природознавця, основоположника сучасного ґрунтознавства, який

вперше науково дослідив український чорнозем. **Село Докучаєве Устинівського району** пов'язане з іменем В. Докучаєва, який протягом 1877-1881 р.р. здійснював у цій місцевості вивчення зон поширення чорноземів. У Чорноліському лісництві біля селища Знам'янки Другої він вивчав також штучне заліснення степу.

24 – 65 років від дня народження (**с. Нова Осота Олександрівського району**) **Лагна Федора Федоровича** (1956), художника. Закінчив Харківський художньо-промисловий інститут. Один з найцікавіших українських митців, яскравий представник авангарду в образотворчому мистецтві. Лауреат Міжнародного Бієнале «Львів 91 – Відродження». Учасник виставок в Італії, Канаді, США, Австрії, Великобританії, Югославії. Твори зберігаються у музеях та приватних збірках України, Росії та інших країн. Федір Лагно проілюстрував книги письменників краю: В. Кобзаря «Буваличі», П. Мельника із серії «Кулінарна казка» – «Дивовижні мандри Соні й Асі до Скандинавії», «... до Древнього Єгипту», «... на Запорізьку Січ». *Живе і працює в Олександрівці.*

25 – 150 років від дня народження **Лесі Українки** (справжнє прізвище **Косач Лариса Петрівна**) (1871-1913), геніальної поетеси і громадської діячки. У 1899 відвідала Єлисаветградщину з метою ознайомлення з діяльністю хліборобських артільей, організованих М. В. Левитським. **Побувала у селах Аджамка та Суботці. Зупинялася в Єлисаветграді у будинку М. Левитського на вулиці Кавказькій.**

25 – 115 років від дня народження (**м. Новогеоргіївськ, Світловодськ**) **Тищенка Миколи Івановича** (псевдонім **Тен, Тен, Тэн**) (1906 – 1990), графіка, карикатуриста. В кінці 1930-х років ілюстрував книги для дітей і юнацтва в серії бібліотеки “Плава птіца” (“Синій птах”), “Князь серебряный” А. К. Толстого (1939), “Вечера на хуторі близь Диканьки” і “Миргород” М. В. Гоголя (1939). Під час Другої світової війни створив багато політичних карикатур на антивійськову тематику. На початку 1950-х років переїхав до Бразилії.

Березень

1 – 120 років від дня народження **Байдебури Павла Андрійовича** (1901 – 1985), українського письменника. Автор 18 книг оповідань і нарисів: «Перші пригоди» (1954), «Оповідання про друзів» (1959) та ін.; семи повістей: «Таємниця степового шурфу» (1956), «Зустріч» (1969), «На степовому розгоні» (1976); роману «Вогонь землі» (1979, 1981). Почесний громадянин м. Донецька (1976). *Народився в с. Нерубайці Новоархангельського р-ну.*

2 – 95 років від дня народження (с. *Розділ Голованівського району*) **Караташа Володимира Михайловича** (1926-2017), політв'язня, педагога, письменника-мемуариста. Автор трьох книг-споминів. Лауреат обласної літературної премії ім. Є. Маланюка за книгу споминів «На барикадах Кенгіра» (2008). Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (2007).

1 – 65 років від дня народження (м. *Кіровоград*) **Плітіна Володимира Георгійовича**, живописця. Викладач скульптури, малюнка та композиції Кіровоградської дитячої художньої школи. Працює в галузі станкового живопису та сакрального мистецтва (іконопис). Основні твори «Маковія» (1991) «Сни» (1991), «Пам'яті Ван Гога». Член Національної спілки художників України.

3 – 95 років від дня народження **Зверєва Іллі Юрійовича (Замдберга Ізольда Юдовича)**, (1926-1966), письменника, кіносценариста. Друкувався з 1946 року, перша збірка «Сибірські нариси». Збірки оповідань і нарисів «Шахтарський характер» (1955), «Дороги вглиб» (1957), «За два кілометри від Щастя» (1960) та інших. Посмертно опублікована збірка «Друге квітня». Вибрані твори Зверєва перевидані в 1990 р (повість про сталінські репресії «Захисник Сєдов»). Написав п'єсу «Романтика для дорослих» та кіносценарій фільму «Невигадана історія» (1964). *Народився у м. Олександрії.*

3 – 90 років від дня народження **Стриженюка Станіслава Савича** (1931), українського поета. Автор збірок «В братнім краю» (1957), «Земля орлів» (1960), «Рубікон» (1962), поема «Слава Ковалівна» (1964), «Моя Платанія» (1967), «Журавлинь» (1968), «Пасати – вітри постійні» (1970), «Квітка долі твоєї» (1987), «Ім'я твоє шепчу» (1989), «Вибране» (1991) «Мрія пам'яті»

(1992), «Екслібриси» (2001), «Тетянин день» (2004), «Судний день. Батурин» (2008), «Колегіум» (2008) та ін. та ін. Народився у м. Гайвороні.

3 – 90 років від дня народження **Тендюка Леоніда Михайловича** (1931-2012), українського поета, письменника-мариніста. *Народився в с. Володимирівці Кропивницького району Кіровоградської області.* Автор книг пригод «Шукачі тайфунів», «Полінезійське рондо», «Альбатрос – блукач морів», трилогії «Експедиція Гондвана» (повісті «Викрадення», «Голова дракона», «Слід «Баракуди») та ін.

4 – 90 років від дня народження (с. Озерівка на Кіровоградщині) **Руффа Гаррі Вільгельмовича** (1931), художника. Родину етнічних німців репресували у 1937, 1941 роках. З 1960 жив у Макіївці Донецької області, у 2014 переїхав до Одеси, залишивши понад 400 картин на окупованій території. Роботи Гаррі Руффа прикрашають експозиції музеїв України та приватних колекцій в Австрії, Білорусії, Великобританії, Німеччині, Греції, Ізраїлі, Канаді, Китаї, Хорватії та США.

11 – 60 років від дня народження (у м. Новоукраїнка) **Лавра Констянтина Тихоновича**, художника книги. Працював художнім редактором у журналах «Барвінок», «Соняшник». Головний художник видавництва «А-БА-БА- ГА-ЛА-МА-ГА». Проілюстрував серію книг для малят «Міні-диво», «Ніч перед Різдом», «Козак Петро Мамарига». Лауреат премії ім. Л. Українки. Лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка (2010) «за ілюстрації до творів класиків та монументальні розписи на тему українських народних казок у Київському академічному театрі казок».

15 – 70 років від дня народження (м. Кіровоград) **Кир'янова Володимира Васильовича**, графіка. Серед кращих робіт – ілюстрації до повісті М. Гоголя «Як Іван Іванович посварився з Іваном Никифовичем». Члени Національної спілки художників України. Лауреат обласної премії у галузі образотворчого мистецтва ім. О. О. Осмьоркіна.

21 – 155 років від дня народження **Паученка Якова Васильовича** (1866 – 1914) – архітектора, автора архітектурного ансамблю історичного центру м. Єлисаветграда. У Кіровограді у 2002 р. засновано обласну премію в галузі

архітектури, декоративно-ужиткового мистецтва та геральдики імені Я. В. Паученка.

Квітень

1 – 120 років від дня народження **Мокрієва Юрія Олексійовича** (1901–1991), українського письменника.. Друкувався з 1929 року. Під час Другої світової війни працював фейлетоністом у журналі «Перець». В післявоєнний період написані повісті «У плавнях», «Острів Забутий», «Прилітай, лелеко», а також романи «Плавні палають» і «Чорна буря». Автор сценаріїв художніх фільмів: «Не затримуйте рух» (1930, у співавт.), «Рейд» (1938), «В долині синіх скель» (1956), «Весела змова» (1958). *Народився у м. Новомиргороді.*

7 – 120 років від дня народження **Білаківської Вікторії Марківни** (1901–1965), українського живописця і графіка. Писала портрети, жанрові композиції, натюрморти, пейзажі. Автор картин «Верби» (1932), «Колгоспниця з серпом» (1934), «Бузок і конвалії» (1946), «Автопортрет» (1947), «Ленінградський пейзаж» (1953), «Троянди. Натюрморт»(1956), «Білі троянди. Натюрморт» (1957), "Весняні квіти. Натюрморт (1961), «Маки», «Циганка» (обидві 1963), серії «Алтай» (1963), «Крим» (1949—1952), «Київ» (1946) та ін. 1949 року в рамках кампанії «боротьби з космополітизмом» Білаківську було виключено зі Спілки Художників (у 1953 році її було поновлено). Народилася у м. Олександрії.

10 – 90 років від дня народження **Чамлая Бориса Феоктистовича** (1931 – 2001) – українського письменника. Автор збірок «Кому сняться кислиці» (1974), «Власна думка» (1981) та ін. *Народився в с. Розкішне Голованівського р-ну.*

17 – 105 років від дня народження **Гельбака Павла Олександровича** (1916–2008), російського прозаїка, драматурга. *Народився у м. Єлисаветграді.* Автор книг: «Мой сверстник» (1959), «Ровесники» (1961), «Дух картошки у костра» (1964), «Мы – журналисты» (1974), «...И вся жизнь» (1980), «Наследники» (1981), «Срочно в набор» (1984), «Ехали дрожки...»(1984), «Ночи бессонные» (1965), «Дни беспокойные» (1970), «Напрасно прожитые

годы?» (2002). Автор пьес: «Так начинается жизнь», «Источник силы» (1951), «Счастье Карвялиса» (1952), «Крутые ступени» (1953). Невидано роман "Прерванный полет". **В книзі спогадів ««Ехали дрожки...» міститься багато спогадів про Єлисаветград. Серед друзів – поет Арсеній Тарковський.**

23 – 85 років від дня народження (м. Кірово) **Войченка Гарія Олександровича** (1936-2018), театрального діяча, режисера, поета. Здійснив постановку понад 30 вистав класичної та сучасної драматургії. Автор трьох збірок поезій: „Думи мої” (1996), „Степова симфонія” (1998), „Ми родом з дитинства” (2003); повісті «Теплий дощ» (2007), 14 пісень.

25 – 135 років від дня народження **Лубенцова Василя Микитовича** (1886-1975), українського оперного співака. 1919 брав участь в постановках Українського народного театру Панаса Саксаганського: батька Катерини — «Катерина» Т. Г. Шевченка, Карась — «Запорожець за Дунаєм» Гулака-Артемовського. Також виконував романси Миколи Лисенка, Кирила Стеценка, Якова Степового. У 1923–51 роках – соліст Великого театру у Москві. У репертуарі більше 60 оперних партій. Народився у м. Єлисаветграді.

Травень

1 – 85 років від дня народження (с. *Грушка Благовіщенського району*) **Острроверхого Володимира Захаровича** (1936), художника. Закінчив Одеське державне художнє училище ім. М. Грекова (1963). Живописець. Основні твори: „Квітне Україна” (1984), „Джерело” (1986), „Осінь елегія” (1986), „Біля ставка” (1987), „Ранок в Грушанській долині” (1992). Член Національної спілки художників України (1989).

4 – 70 років від дня народження (с. *Глодоси Новоукраїнського району*) **Дмитренка Юрія Михайловича** (псевд.: Максим Думич, Георгій Тимошенко, Юрій Дмитренко-Думич та ін.) – письменника. Член НСПУ (1994). Обласна літературна премія ім. Ю. Яновського (1995) та ім. Панаса Мирного (2004). Автор історико-краєзнавчих книг «Червоний грозівий» (1988), «Я, отаман Григор'єв...» (1991); пригодницьких повістей «Скарби

мовчать» (1985), «Розшук» (1988), «Гонорар за злочин» (1990), «Рекет» (1991), романів «Убивця вбивць» (1995) та «Діоксиновий присмак влади» (2003) та ін.; роману-хроніки про події 1917-1922 в Україні. Збірка іронічних казок для дітей «Лісорубія» (1990).

9 – 60 років від дня народження (*сmt. Компаніївка на Кіровоградщині*) поетеси, літературознавця **Царук Антоніни Петрівни (1961)**. В Національній спілці письменників України з 2011 року. Авторський доробок: сім книг для дітей різного віку («Онучечка-чомучечка», «Гостював у Літа Дощик», «Відважне мишеня», «Майже вчений», «Земля світлячків», «Як Петрик стежину пас», «Проліскові дзвони»). Обласна літературна премія імені Є. Маланюка (2015) за книгу дорослої поезії «Мовчання бруньки». Як літературний критик брала участь у створенні хрестоматії з літературного краєзнавства «Блакитні вежі».

13 – 70 років від дня народження (*Київщина*) **Ткаченка Сергія Івановича**, поета, перекладача. **Дитячі та шкільні роки пройшли у селі Свірневому, а також у містечках Голованівську та Ульянівці.** Автор збірок поезій та перекладів: «Сповідь правнука сільського писаря» (2000), «Ужинок осіннього поля» (2001) і «Храм Дани» (2005). «На острові (2009), «Оповіді від Сема» (2012), «Під знаком Ярила» (2014), «Невідомий Артур Рембо» (2019). Лауреат Міжнародної літературної премії імені Григорія Сковороди «Сад божественних пісень» та Міжнародної премії імені Володимира Винниченка (2010).

19 – 90 років від дня народження (*Одещина*) **Мацієвського Аркадія Юхимовича (1931 – 2006)** – скульптора. Автор понад 30 пам'ятників монументального мистецтва на території Кіровоградської області та близько 50 меморіальних дощок.

27 – 85 років від дня народження (*с. Настасівка Токмаківського району Дніпропетровської області*) **Ганоцького Віктора Федоровича (1936 – 2010)** – поета, журналіста. Автор збірок віршів «Ти» (1992), «Не продавайте моїх сліз» (1998), «Спокута» (1999), «Ім'я стиглого літа» (2001), «Світло у вікні» (2002), «Сто віршів. Вибране» (2004), «Дотик до Вічності» (2006),

«Змах крила» (2008), та книжок прози «Поцілунок роси» (2007), «Ми прийшли з учора» (2009).

Червень

1– 90 років від дня народження **Бровченка Володимира Яковича** (1931-2013), українського письменника. Вірші Володимира Бровченка виходили в перекладах англійською, німецькою і румунською мовами. Автор 35 поетичних книг, роману у віршах «Як Мамай до Канади їздив» (1984), 4-х збірників пісень, спогадів «Вікнина». За збірку поезій «Страсний четвер» 1994 року удостоєний міжнародної літературної премії імені В. К. Винниченка. Заслужений діяч мистецтв України, нагороджений Орденом «За заслуги» III ступеня. Чимало віршів Б. покладено на музику (зокрема «Зелен клен оновився», «Пісня з далекого краю» – О. Білаш; «Понеси мене, весно», триптих «Лагідна Лада» – Б. Буєвський; «Згадай мене» – С. Козак; «Спомин про літо» – Л. Дичко; «Полів перелісків хорали», триптих «Степові світанки» – О. Левицький; «Голуби», «За синьою далиною» – П. Бровченко).

Народився в м. Малій Висці на Кіровоградщині.

10 – 85 років від дня народження (*м. Кам'янське, Дніпропетровської обл.*)

Черниша Анатолія Григоровича (1936), письменника. З 1964 живе в Кіровограді. У його доробку багато віршів, казок, приказок, загадок, скоромовок для дітей, які виходили в друк у різних поетичних збірках автора, а саме: «Сонячний зайчик» (2000), «Зачекалися весни» (2002), «Як умивається кіт» (2002), «Рідних звуків голоси» (2007), «Казка про зиму та її дітей» (2003) тощо. Член Національної спілки письменників України (2004).

19 – 75 років від дня народження **Березняк Тетяни Григорівни**, поетеси. Збірники ліричних віршів: «Весельє мартовской метели» (2003), «Любви прощальный звездопад» (2006), «Мной прожит год» (2010); «Чаепитие с закатом» (2014). альманах «Бригантина» юности моей» (2017).

30 – 80 років від дня народження **Барабаш Світлани Григорівни** (1941-2007), літературознавця, критика. Наукові дослідження: «Серце вільне і пісенне...: Поезія Дмитра Павличка» (1989); «Чарівні джерела поезії:

Творчість Андрія Малишка» (1990); «Стежками слова Ліни Костенко» (1994); «Ліна Костенко: Філософія поетичного живопису» (2003). Авторка збірки поезій «Золоті причали» (1998). Народилася у смт. Олександрівка на Кіровоградщині.

Липень

7 – 120 років від дня народження **Юцевича Євгена Омеляновича** (1901-1988), композитора, диригента, музикознавця. Опери «Вирок» (1928), «Журавель та Чапля» (1940), «Літургія», (1942) «Кирило Кожум'яка» (1948), «Вулкан» (1957), «Людина з легенди» (1968), «Легенда про Сокола» (1970).

Народився у с. Добровеличківці на Кіровоградщині.

9 – 80 років від дня народження **Терена (Тарана) Віктора Васильовича** (1941), українського письменника. *Народився в с. Павлиш Онуфрївського району Кіровоградської області.* Автор книг для дітей: «Так весело малюється» (1980), «Мальовані рибки» (1982), «В лісі, в темному горісі» (1984), «Пташина абетка» (1989), «Костюмчик до осені» (1989), «Старому Сому везли соломку» (1996), «Костюмчик до осені» (1989), «Риба, яка уміла грати на трембіті» (2004), «Повістинка про Потворка» (2004), «Найд» (2011). Лауреат Премії імені Лесі Українки (2015 р.) за книгу «Хлопчик з планети “Ч” та Вогняні Пси» (2013 р.).

13 – 110 років від дня народження **Степняка – Кравчинського Сергія Михайловича** (1851-1895), революціонера-народника, російського письменника. Народився в с. Новий Стародуб Петрівського р-ну.

29 – 110 років від дня народження **Давидова (Ломберга) Лева Давидовича** (1911-1989), російського письменника. Народився в м. Єлисаветграді.

31 – 65 років від дня народження **Селецького Петра Івановича** (1956), поета. *Народився в с.Шляхове Новоархангельського р-ну.* Автор поетичних збірок «Сліди багать» (1993), «Місто без імені» (1994) «Заклання ночі» (1995), «Магічні кола днів» (2000), «Осінній звір» (2002).та ін. Член Національної Спільноти письменників України з 1993 року. Переможець

Міжнародної літературної премії "Гранослов" (1992 рік), лауреат обласної літературної премії імені Євгена Маланюка 2003 року.

Серпень

18.08. – 85 років від дня народження **Горового Івана Феодосійовича** (1936), прозаїка і поета. *Народився в с.Лозоватка Маловисківського району.* Збірка дитячих оповідань «Квітничок» (1994).

Вересень

17 – 65 років від дня народження **Шляхового Костянтина Васильовича** (народився у м. Серов Свердловської області) краєзнавця, автора багатьох дослідницьких статей, співавтора альбому-каталогу «Символіка Кіровоградщини».

20 – 110 років від дня народження **Божія Михайла Михайловича** (1911-1990), українського живописця. Автор картин «Думи мої, думи» (1959–1960) «Катерина. За мотивами поеми Т. Г. Шевченка», «Т. Г. Шевченко на Дніпрі» (обидві – 1985–86). Лауреат Державної премії УРСР імені Т.Г.Шевченка (1974). *Народився в м. Єлисаветграді.*

24 – 85 років від дня народження (сmt Онуфрїївка) **Юречка Віталія Івановича** (1936-2005), поета, прозаїка, перекладача. Автор 23 поетичних збірок (переважно для дітей): «Щасливої дороги» (1962), «Гарбузенок» (1968), «Кошки-мышки» (1992), «Ведмедятко клишоноге» (1992), «Сонные сказки» (1995), «Букватека» (1995) та ін.

26 – 170 років від дня народження **Калачевського Михайла Михайловича** (1851-1914), українського композитора. Вважається фундатором української симфонічної музики. *Народився в с. Глибіному Онуфрїївського р-ну.*

26 – 100 років від дня народження (с. *Йосипівка Новомиргородського району*) **Сарани Федора Кузьмовича** (1921-1995), бібліографа і літературознавця. Написав понад 60 статей для “Шевченківського словника” (1978). Лауреат Державної премії УРСР ім. Т. Шевченка (1980).

24 – 30 – Обласне театральне свято «Вересневі самоцвіти».

Жовтень

22 – 75 років від дня народження **Іванова Дмитра Йосиповича** (1946), українського поета. Автор збірок поетичних творів «Зерно і любов» (1977), «Заповіти мого роду» (1983), «Стремено» (1986), «Маминих слів чорнобривці» (1991), художньо-публіцистичної повісті «Там, де народжуються райдуги» (1981), віршів для дітей, перекладів з російської, білоруської, чеської мов. *Народився в с. Тарасівка Новгородківського р-ну.*

Листопад

7 – 80 років від дня народження **Любовича Юрія Васильовича** (1941), хорового диригента, заслуженого діяча культури України (1993), художнього керівника Кіровоградського міського камерного хору (з 1978р.). Народився в м. Кіровограді.

10 – 130 років від дня народження **Мексіна Якова Петровича** (1886 –1943) – дитячого письменника, видавця, першого директора Музею дитячої книги.

Народився у м. Єлисаветграді. Загинув у ГУЛАзі.

Грудень

5 – 90 років від дня народження **Тютюнника Григіра Михайловича** (1931-1980), українського прозаїка. У повісті «Облога» події відбуваються на Кіровоградщині (Знам'янка, Трепівка), де майбутній письменник бував під час Другої світової війни.

6 – 165 років від дня народження **Давидова Миколи Львовича** (1856 –1930) – юриста, дендролога, засновника дендропарку «Веселі Боковеньки». Нащадок героя Вітчизняної війни 1812 року. *Народився в с. Іванівці Долинського району Кіровоградської області.*

13 – 165 років від дня народження **Садовського (Тобілевича) Миколи Карповича** (1856-1933), українського актора, режисера, театального діяча, письменника. У 1882-83 рр. та 1885-88 рр. грав у трупі М. Кропивницького. Пізніше, разом з братами, І. Карпенко-Карим та П. Саксаганським, очолював різні українські театральні трупи. мемуари «Спомини з російсько-турецької

війни 1877-1878 р.» (1917), «Мої театральні згадки. 1881-1917» (1930). *Народився в с. Кам'яно-Костувате Бобринецького повіту Херсонського повіту (тепер Миколаївська обл.).*

21 – 160 років від дня народження (с. Перешори Ананьївського повіту на Одещині) Чикаленка Євгена Харлампійовича (1861-1929), громадського і культурного діяча, мецената. Навчався в Єлисаветградському земському реальному училищі. Фінансував діяльність Наукового Товариства імені Тараса Шевченка (НТШ) у Львові, матеріально підтримував українських письменників. Написав три томи „Спогадів”, „Щоденник” (1907-1917) та інші твори. Ліга українських меценатів після здобуття Україною незалежності заснувала премію ім. Є. Х. Чикаленка.

21 – 100 років від дня народження **Равлюка Миколи Трохимовича** (1921-1993), українського письменника. Автор книг: „Народ у творчості Олеся Гончара” (1960), „Шевченко і сучасність” (1964) та ін. З російської перекладав твори О. Серафимовича, Є. Тарле, Ю. Нагібіна та ін. *Народився в с. Грушка Ульяновського р-ну.*

31 – 95 років від дня народження **Безпалого Леоніда Яковича** (1926-2009), українського поета. Автор поетичних збірок: «На відстані сльози», «Батьківський поріг», «Світоносна світлиця», «Казки степового краю», «Перевесло». Лауреат обласної літературної премії ім. Є. Ф. Маланюка (2007) за збірку поезій «Іти й не падать...» (2005). *Народився в с. Розсохуватка Маловисківського р-ну.*

Дати. Події.

125 років тому (1.04.1896) завершено спорудження першого Єлисаветградського водогону.

80 років заснування підпільної організації «Спартак».

70 років тому, у 1951 році, у Кіровограді було створено військове авіаційне училище льотчиків дальньої авіації (тепер Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету).

65 років від часу відкриття (1956) Державного заповідника-музею І. К. Карпенка-Карого(Тобілевича) «Хутір Надія».

25 років тому, у 1996 році, був створений навчальний заклад нового типу – Кіровоградський обласний загальноосвітній навчально-виховний комплекс гуманітарно-естетичного профілю (Гімназія-інтернат – школа мистецтв).